

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: Udrag fra Indledning, Varianter og Oplysninger, Registre

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "Indledning, Varianter og Oplysninger, Registre", i Heiberg, Johanne Luise: *Indledning, Varianter og Oplysninger, Registre*, udg. af AAGE FRIIS ; ELISABETH HUDE ; ROBERT NEIIENDAM ; JUST RAHBEK , 1944, s. 381. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibfr08val-shoot-idm140470727816736/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Indledning, Varianter og Oplysninger, Registre

det praktiske var ham mere magtpaaliggende end Skønheden. fremsæde bl. a. af hans pudsigte Skrift „Ideer til en national Smag i dansk Klædedragt“ (1827).

236. L. 27. *Overstans Repertoireliste* : Sm. Overskou VI, 29—37. Af danske Nyheder opførte Heiberg i sin første Sæson „En højere Børnelæseanstalt“, Vaudeville i 2 Akter af Poul Chievitx og Ad. Becke; „Knud Svendsen“, Tragedie i 5 Akter af C. H. Bredahl; „Mariotte“, Syngestykke i 3 Akter af N. W. Gade; „Marsk Stig“, Tragedie i 5 Akter af Heuch; „Slægtningerne“, Vaudeville i 1 Akt af Henriette Nielsen; „Soldaterløjer“, Sangspil i 1 Akt af Hostrup; „Lionetta“, romantisk Lystspil i 4 Akter af Hertz og „Æsthetisk Søndag“, Lystspil i 2 Akter af Hostrup. Derimod besik Heiberg den Fejl at fjerne „Gjenboerne“ og „En Spur i Trænedands“ fra Repertoiret, skønt begge Lystspil havde gjort stor Lykke. Da Hostrup spurgte om Grunden, svarede Heiberg, at de som Studierkomedier aldrig burde være blevet spillet paa Det kgl. Teater. En lignende Skæbne gik den „Familiestue“ og „Feriegæsternes“. Sm. Hostrup: Barndom og Ungdom (1891), 214; 312f.; Var. til II, 105, 14, sidste Stykke. Af sit eget Forfatterskab opførte Heiberg fire Vaudeviller. — L. 31. *paa En eller To navn* : Formentlig N. P. og Anna Nielsen.

237. L. 2. *Etatsraad* : Illg. kgl. Reskript blev Heiberg udsævet til virkelig Etatsraad $\frac{1}{2}$, 1850. Collin's Brev (L. 4-16) findes i Fru Heib. Ark. Sm. Var. til II, 198, 33. — L. 30. *Slottet Marienlyst ved Helsingør* var fra Christian VII's Tid kgl. Domene. Heiberg ansøgte Overhofmarskalliet om Lov til at benytte de Kongen tilhørende Møbler, som fandtes i Slottets Beletage, under Opholdet derude i Sommeren 1850, og Lovet blev bevilget $\frac{1}{2}$, hans Ønske, „skønt det var uden for de almindelige Regler“ (Heib. Ark.). I 1857 købtes Slottet af Helsingør Kommune og blev siden benyttet til Søbadestald.

238. L. 3-15. *Nielsens evige Skæbn paa Alarmstrømmen* : Til Bedømmelse af N. P. Nielsens Psyke har det megen, at fem led af hadlige Strømmer, der gjorde ham pirrelig og bevogtede ham til at begære Afsked, første Gang i Efteraaret 1849. Både i 1851 og 1852 fik han ministeriel Rejseunderstøttelse til Kure i Carlsbad. Ministeriet hæbede derved „at bevare denne fortrinlige Kunstner for Scenen“. (Foresstilling til Kongen fra Kirke- og Undervisningsmin. $\frac{1}{2}$, 1852 (R. A.)). Fæst var en Art Spillepræmie (afskaffet 1919), der beregnedes dels efter Rollens Størrelse og dels af Indtægten. Hvis Billetsalget var dårligt til en klassisk Forestilling, kunde der opstå en Modsetning mellem Nielsens store Rolle og den beskedne Fæst, han i saa Fald fik. Han kaldte i Brev til Heiberg Skuespillerstanden „en Paris-Casé“, som han ønskede at forlade, og han nævnte sine Ungdomskammerater, der nu var høvede og højtstående Mænd, blot fordi de ikke var Scenekunstnere: „Hvad havde Oehlenschläger været, dersom han ikke, til Lykke for ham, havde været en daarlig Skuespiller“, skrev han. Sm. *Niemand's* Brev Skuesp. II, 82—85. — L. 19. *Heiberg (gjenoptag) fære Stykker* : I Oehlenschlägers „Værktøjerne“, sidet opført 1831, spillede N. P. Nielsen nu Kremitten, og i Skuespillet „Kong Lear“, sidet givet 1816, udførte han Titeltrollen. Derimod var Hakon